

13. juni 2005

Notat om punkttællingsmodulet i DOFbase-programmet

Af Erik Agertoft og Henning Heldbjerg.

Formål

Formålet med dette notat er at give en kort beskrivelse af, hvordan man anvender punkttællingsmodulet i DOFbase-programmet.

Punkttællingsmodulet er udviklet af Dansk Ornitologisk Forening for at

- skabe en alternativ indrapporteringsmulighed for den enkelte optæller.
- give den enkelte optæller mulighed for at få en oversigt over egne ruter og tællinger i tabel og grafik.
- gøre bearbejdning og analyse af punkttællingsdata lettere for DOFs medarbejdere i Fuglenes Hus.

Forudsætninger, hjælp og vejledning

Det forudsættes, at du har downloadet (hentet) og installeret DOFbasens program i version 3.0.3.72 eller senere fra www.dofbasen.dk. Hvis du har problemer med dette, kan du kontakte din lokale DOFbasekoordinator, som du finder via dette link: <http://www.dofbasen.dk/kontakt/> .

Generelt findes der hjælp og vejledning nederst på alle sider i punkttællingsmodulet. Du kan også få yderligere vejledning under hjælpefunktionen i DOFbase-programmet, og endelig kan du få hjælp ved henvendelse til Henning Heldbjerg via e-mail-adressen henning.heldbjerg@dof.dk eller på tlf. 3331 4404. På DOFs hjemmeside kan du læse mere om punkttællingerne her: http://www.dof.dk/05_projekter/punkttaelling/forside.html .

Vejledning

Nedenfor kan du finde vejledning vedrørende:

1. Vinduet Oversigt over punkttællinger
2. Oprettelse af ny rute
3. Indtastning af tællinger fra en rute
4. Visning af gamle ruter og tællinger
5. Statistik fra rapporterede ruter og tællinger

1: Vinduet Oversigt over punkttællinger

Åbn DOFbase-programmet og klik på knappen <Punkttælling>, hvorefter vinduet Oversigt over punkttællinger åbner:

Øversigt over punkt­t­­­l­l­inger

Ruter:

Navn	Amt	Kommune	Season	Første dato	Første tid	Senest talt	Pun...
Utterslev Mose, hele o...			Yngle	06-06-2004	07:00	2005	14

Kommentarer til ruten: Utterslev Mose, hele området (Del I, II og III) har LOKNR 101010. Hver del har desuden sit eget LOKNR.

T­l­linger:

Dato	StartTid	SlutTid	Skyd ­ æ ­ kk ­ e	Ned ­ b ­ ør	Sneforhold	Vind (m/s)	Sigt (km)	Uploadet	Overf.
06-06-2004	07:00	09:25	8	0	1	3	10000	09-06-2005	☐
05-06-2005	07:00	09:25	8	0	1	6	10000	09-06-2005	☐

Herfra kan du arbejde med de forskellige funktioner i punkt­t­l­l­ings­modu­let. Bem­er­k, at v­in­du­e­t er delt i 2: Ø­ver­st en R­u­t­e­d­e­l og n­e­d­e­r­st en T­l­l­ings­d­e­l.

2: O­p­r­e­t­t­e­lse af ny rute

1. Klik p­å knappen <O­p­r­e­t> i R­u­t­e­d­e­l­e­n for at op­r­e­t­t­e­ en ny rute. Derefter ­å­b­n­e­r v­in­du­e­t R­u­t­e:

- a. Ved oprettelse af en ny rute **skal** du beskrive ruten som angivet, hvad angår rutenavn, amt, kommune, sæson samt antal punkter.
 - b. Det er desuden **muligt** at angive koordinater (UTM-værdier) samt at knytte hvert enkelt punkt til en DOFbase-lokalitet. Dette er dog **ikke nødvendigt** for at kunne uploade punkttællingsdata.
 - c. Hvis du ønsker at kunne se data vist som observationer på DOFbasens hjemmeside, **skal** du knytte alle punkter til en DOFbase-lokalitet. Dette sker ved at markere første punkt, og derefter trykke på knappen <Ret>. Punkterne ligger ofte på samme lokalitet og i så fald kan man blot anvende ctrl + D til at udfylde de resterende punkter.
2. Klik på knappen <Gem> i Rutevinduet og luk det.

3: Indtastning af tællinger fra en rute

1. Klik på knappen <Opret> i Tællingsdelen
Derefter åbner vinduet Punkttælling:

Punkttælling

Generelt
Her indtastes tidspunkt for tællingen, samt vejrforhold

Punkttælling:

Dato: F12: Vis kalender Første tælling:
 StartTid: Første start tid:
 SlutTid:

Skydække: /8
 Nedbør: mm.
 Sneforhold: 1: Intet sne 2: Pletvis sne 3: Sammenhængende snedække
 Vindstyrke: m/s [Se evt. Beaufort tabel...](#)
 Sigt: m.

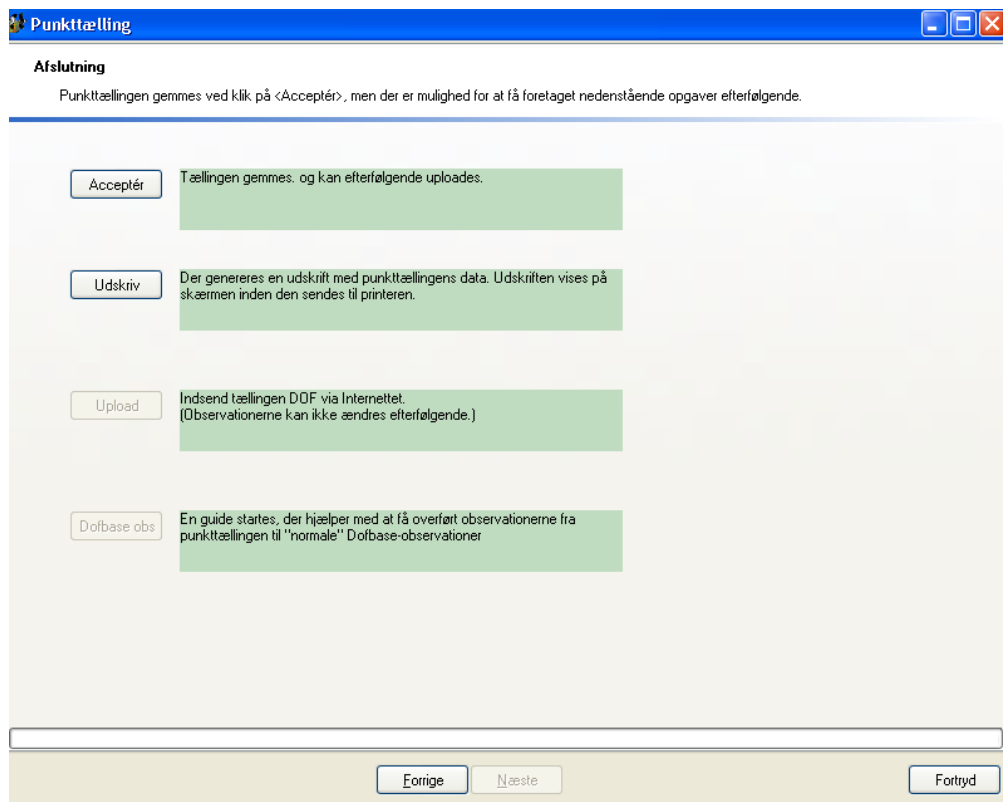
Kommentar

Optællingsdatoen skal ligge inden for +/- 7 dage i forhold til datoen for rutens første tælling.

Starttidspunktet må kun forskydes +/- ½ time i forhold til rutens første tælling.

Tællingerne skal udføres i "godt vejr". Regn, tæt tåge og vindstyrker over 9 m/s (4 Beaufort) skal undgås.

2. Udfyld dato, start- og sluttid samt vejrforhold og klik på <Næste>
3. Vælg naturtyper – hvis uændret, kan du blot klikke på <Næste> - ellers læs vejledningen nederst på siden
4. Indtast de registrerede arter. Bemærk at du kan:
 - vælge mellem alfabetisk og systematisk sortering
 - vælge mellem vandret og lodret indtastning
 - slette og tilføje visning af arter på listen.
5. Klik på knappen <Næste> når du er færdig, hvorefter afslutningsbilledet vises. Derfra kan du vælge at acceptere dine indtastede data og lave en udskrift af dem.

6. Når du har accepteret dine data kan du uploade dem til DOFbasen. Derved har du rapporteret dine punkttællinger til DOF.
7. Desuden er der mulighed for at overføre dine data som egentlige observationer til DOFbasen, hvorved de vises på www.dofbasen.dk. Denne del har intet med rapportering af punkttællingsdata at gøre, men er kun en ekstra mulighed for også at få vist sine data som almindelige DOFbase-data. Det er dog kun muligt, hvis du har knyttet hvert punkt på ruten til en lokalitet (se ovenfor, afsnit 2, punkt b og c). Hvis du ønsker at gøre det, skal du trykke på knappen <DOFbase obs> hvorefter vinduet Overførsel til DOFbase-obs åbner:

Overførsel til Dofbase-obs

Tilretning af data inden overførsel til Dofbase-obs

Tilret evt totalerne for hver art/lokaltet inden overførslen finder sted. Har du set fugle mellem punkterne er den foreslåede sum for lille - har du set de samme fugle fra flere punkter, er den foreslåede sum deimod for stor. Ret i så tilfælde tallene med fed. Yderligere informationer kan tilføjes observationerne efter overførslen. Det være sig adfærd, køn, bemærkninger osv. Andre arter, der ligeledes er set mellem punkterne, kan også tilføjes efterfølgende.

Oplysninger der bruges ved overførsel til Dofbase-obs

Dato: 20-01-1996 Vindretning: Temperatur: °C Sigt: 25 m.
 Kl: 09:40 14:15 Vindstyrke: 4 m/s Nedbør: mm.
 Medobser: Skydække: 1 /8 Mængde: 0 mm.

Årnr	Artnavn	181072	Jægersborg Hegn	Total
12010	Vindrossel	10	P13:1 + P14:1 + P1...	10
13140	Fuglekonge	12	P2:12	12
14610	Sortmejse	2	P10:2	2
14620	Blåmejse	59	P1:5 + P2:3 + P4:8 ...	59
14640	Musvit	32	P1:3 + P2:3 + P3:3 ...	32
14790	Spætmejse	1	P3:1	1
15390	Skovskade	8	P6:3 + P9:1 + P15:...	8
15490	Husskade	1	P10:1	1
15600	Allike	64	P4:1 + P7:3 + P9:60	64
15673	Gråkrage	8	P4:1 + P7:3 + P9:4	8
15720	Ravn	4	P13:2 + P14:1 + P1...	4
15910	Gråspurv	10	P10:10	10
16360	Bogfinke	2	P4:1 + P13:1	2
16380	Kvækerfinke	8	P10:8	8
16540	Grønsisken	57	P1:30 + P5:20 + P6...	57
16630	Gråsisken sp.	5	P1:1 + P5:4	5
17170	Kernebider	2	P9:1 + P18:1	2

Overfør Fortryd

Her vises automatisk summen for hver art inden for samme lokalitet automatisk. Da dette sjældent er det antal, man skønner man har set på hele lokaliteten, kan man tilpasse summen. Et par eksempler:

- I et tilfælde hvor man på tre punkter på en rute, har set tre flokke grønsiskener på henholdsvis 10, 20 og 30 fugle, vil summen blive 60, men har man mellem punkterne tillige set en flok på 25 fugle, kan man rette summen til 85.
- I et tilfælde hvor én ravn har overfløjet området og er noteret på fem punkter, vil summen blive 5, men hvis man vurderer, at det er samme fugl, kan man rette summen til 1.

Når du har tilpasset summerne og klikket på <Overfør>, bliver observationerne overført til DOFbasens indtastningsmodul, hvori du kan tilføje yderligere arter samt adfærd, alder og lignende informationer, inden du uploader dine observationer til www.dofbasen.dk

4. Visning af gamle ruter og tællinger

Hvis du tidligere har indsendt resultaterne af dine punkttællinger til DOF, kan du downloade data fra dine egne punkttællinger til punkttællingsmodulet i dit DOFbase-program. Det gør du fra vinduet Oversigt over punkttællinger, som er beskrevet ovenfor under afsnit 1.

1. Klik på knappen <Upload/Download>.
2. vælg fanebladet Download og
3. klik på knappen <Download>.

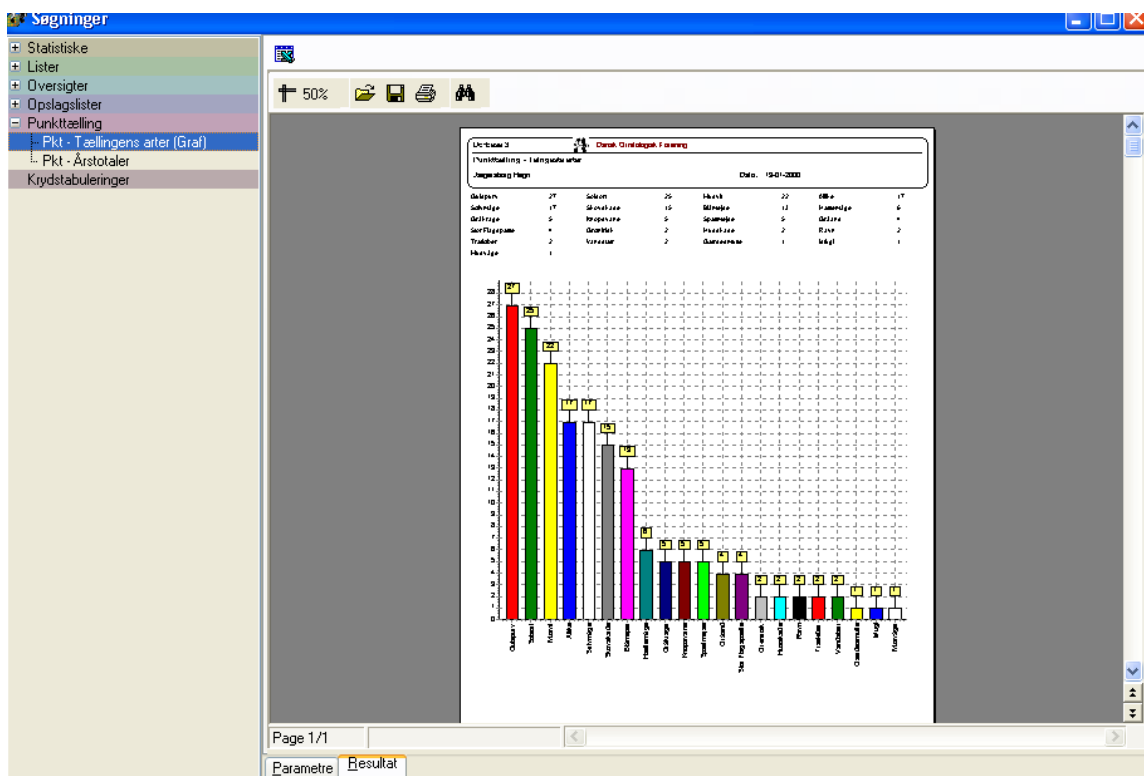
Herefter får du en oversigt over dine ruter og de dertil hørende tællinger.

Nederst til højre findes desuden en knap <Statistik> med indgang til tabeller og grafer.

5. Statistik fra rapporterede ruter og tællinger

Det er muligt at få vist grafer over observationerne på dine egne ruter via knappen <Statistik> nede i højre hjørne af vinduet Oversigt over punkttællinger:

1. Klik først på knappen <Statistik> hvorefter vinduet Søgninger åbner
2. Vælg de ønskede kriterier og klik på knappen <Vis rapport>
 - Tællingens arter (<Rute> og <Dato>) viser en oversigt over fuglene på den pågældende tælling.
 - Årstotaler (<Artnr> og <Rute>) viser antallet af den pågældende art for hvert år ruten er optalt
 - I begge tilfælde er det muligt at klikke på et excel-ikon, hvis man ønsker at lægge data over i et regneark for at arbejde videre med dem.

God fornøjelse og tak for dataene fra dine punkttællinger.